

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr 553
Rady Miasta Konina
z dnia 30 sierpnia 2017 roku

w sprawie zmiany nazwy ulicy Zygmunta Berlinga na Józefa Hallera.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 744) obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg i ulic, upamiętniające osoby symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ samorządu terytorialnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia jej w życie.

Zygmunt Berling jest osobą symbolizującą komunizm - zgodnie więc z oceną Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ul. Zygmunta Berlinga powinna zostać zmieniona jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 744).

W związku z powyższym Prezydent Miasta Konina pismem nr GM.6625.3.2017 z dnia 21.06.2017 r. zwrócił się do mieszkańców i właścicieli nieruchomości przyległych do ulicy „Zygmunta Berlinga”, że podjęte zostały działania zamierzające do zmiany nazwy tej ulicy, na podstawie ww przepisów oraz do wyrażenia stanowiska w formie ankiet na temat przedstawionych w załączeniu propozycji zmiany nazwy ulicy, a także do ewentualnego wnoszenia własnych wniosków wraz z uzasadnieniem, które zostaną przeanalizowane, a następnie wzięte pod uwagę przy opracowaniu projektu uchwały Rady Miasta Konina w sprawie zmiany nazwy obecnej ulicy Zygmunta Berlinga.

Najwięcej głosów oddano na nazwanie ulicy imieniem Józefa Hallera.

ul. Władysława Andersa	0
ul. Zbigniewa Brzezińskiego	3
ul. Józefa Hallera	6
ul. Ryszarda Kaczorowskiego	2

Józef Haller (1873-1960) – (nazwa wpisująca się w otaczające nazewnictwo), był generałem broni Wojska Polskiego, Naczelnym Dowódcą wszystkich Wojsk Polskich, legionistą, działaczem politycznym i społecznym, harcmistrzem, przewodniczącym ZHP, prezesem Komitetu PCK.

Po ukończeniu studiów w 1895 r. na Akademii Technicznej w Wiedniu został mianowany na stopień porucznika i rozpoczął służbę w 11 pułku artylerii polowej we Lwowie. Służył w Krakowie oraz w Stanisławowie. Sprawował funkcję instruktora, następnie komendanta w jednorocznej szkole oficerskiej artylerii. Wcielił w życie reformę nauczania, usuwając zdemoralizowanych zawodowych oficerów ze stanowisk instruktorskich, zastępując ich ochotnikami. Wprowadził do szkół oficerskich język polski.

Haller po wystąpieniu z wojska poświęcił się pracy społecznej. Aktywnie działał w ruchu spółdzielczym osiągając znaczne sukcesy. W 1912 r. objął stanowisko inspektora w Towarzystwie Kółek Rolniczych. Związany był również z ruchem skautowym i Towarzystwem Gimnastycznym „Sokół”, gdzie zajmował się m.in. militaryzacją „Sokoła” oraz spolszczeniem ruchu skautowego i przekształceniem go w harcerstwo.

Po wybuchu I wojny światowej 1914 r. i mobilizacji organizacji paramilitarnych, opuścił drużyny sokole i wstąpił do Legionów. Zaraz potem został ich dowódcą i dostał stopień pułkownika. Jego pułk został przerzucony w Karpaty, gdzie bronił nizin Węgierskich przed Rosjanami. W tym samym roku otrzymał nominację na stopień generała.

Poza służbą liniową pełnił funkcje administracyjne, m.in. Generalnego Inspektora Artylerii, przewodniczącego Najwyższej Wojskowej Komisji Opiniującej, był członkiem Rady Wojennej, przewodniczył Związkowi Hallerczyków i Związkowi Harcerstwa Polskiego, ponadto był aktywnym działaczem i Prezesem Głównego Komitetu Polskiego Czerwonego Krzyża. W latach 1922-1923 – poseł na Sejm. W listopadzie 1939 r. – minister bez teki w rządzie generała Władysława Sikorskiego. W latach 1940-1943 – Minister Oświaty w Polskim Rządzie na Uchodźstwie.

Za zasługi na polu walki został odznaczony wieloma orderami i odznaczeniami, m.in.: Orderem Orła Białego, Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari, Krzyżem Komandorskim Odrodzenia Polski, Krzyżem Walecznych, Wojskowym Medalem Zasługi, Orderem Korony Żelaznej III Klasy, Orderem Korony II Klasy, Krzyżem Wojennym, Medalem Zwycięstwa. Po wojnie generał Haller został na emigracji i zamieszkał w Londynie. Zmarł 4 czerwca 1960 r. Dzięki inicjatywie polskich harcerzy jego prochy w 1993 r. sprowadzono do Polski i pochowano w krypcie w kościele garnizonowym św. Agnieszki w Krakowie.

**Wiceprzewodniczący
Rady Miasta Konina**

/-/ Tadeusz Wojdyński

Źródło:

1. <http://dzieje.pl/postacie/jozef-haller>